

İNAN

TRABZON HALKEVİ KÜLTÜR DERGİSİ

Ayda bir çıkar

Yeniseri Sayı: 48	OCAK 1949	Sahibi : Abdullâh Günel Yazı işlerini fiilen idare eden Kemal Kefeli	Basıldığı yer : İstikbal Basımevi	25 Kuruş
----------------------	--------------	--	--------------------------------------	-------------

İÇİNDEKİLER

Demokraside sür'at «Müşahabe»	Kemal KEFELİ
Arzu «Şiir»	ZARBINOĞLU
Trabzon tarihi nasıl yazılabilir?	Abdullah GÜNEL
Cumhuriyet devrinde sanat okulları	Asım TUGAY
Vahset, cehalet ve evlenme «Tercüme»	R. C. KUMRAL
Doğu Yolları	KEFELİ
İçimiz.. Dışımız.. Hükümlerimiz	Selma AYDUT
Terbi'i «Şiir»	İ. AKÇAM
Hatırecik «Şiir»	Turgut YÜCEL
Trabzon tarihi	Şakir ŞEVKET
Yaşamak istiyorum «Şiir»	Temel Şükrü DOĞRU
Başkalarına sıkıntı olma	Ömer AKBULUT
Aşk — Akşamın hüznü «Şiirler»	Vahit Giray ve T. YÜCEL
Dünyayı seven biri şükrediyor	Subutay KARSAN
Halkevi haberleri	

Yeni seri sayı
48

OCAK
1949

Kuruş
25

İNAN

TRABZON HALKEVİ KÜLTÜR DERGİSİ

Ayda bir çıkar

Yeniseri Sayı: 48	OCAK 1949	[Sahibi : Abdullah Günel Yazı işlerini fiilen idare eden Kemal Kefeli	Basıldığı yer : İstikbal Basımevi	25 Kuruş
----------------------	--------------	---	--------------------------------------	-------------

MÜSAHABE

Demokraside sürat

*Bir kısım demokrasi taraftar ve kahramanları tanıyorum ki, üç yıllık demokratik gelişmemizi kâfi görmemekte. yavaş yürüdüğünden şikâyet etmektedirler.. Onlar demokrasi kaide ve anlayışlarını vatan-
daş şuuruna tepkili uçak süratle yerleştirmek hayalindedirler..*

Demokrasi inkilâbını, şapka inkılabı gibi bir kanun maddesinin kanatları altında husule keleşecek basit bir değişiklik gibi farz etmek hatasına düşenler bu sosyal inkılabın şumul ve ehemmiyetini idrak edemiyenlerdir. Bizce büyük halk kitlelerinin geçmiş asırların med ve cezrinden kalma inanış ve itiyatlarını yeni bir şuurla olgunlaştırmak için «zaman» denilen büyük mürebbinin vücuduna ihtiyaç vardır.

*Sayın dostum İngiliz konsolu Bay Brenne'in nazik hatırlayışını ifade eden bir kitabı okuyorum.. «İngilterede Amme politikası nasıl tekevvün eder» Siz Henray N. Bunbury imzasını taşıyan bu kitap-
cığın ön sözünden buraya aktardığım kısmı, batı demokrasisinin ne kadar uzun bir zamanda geliştiğini ve demokrasinin beşiği sayılan İngilterede gelişmenin nasıl kabul edildiğini göstermektedir ki, bizim için gidilecek yol bundan başka bir yol olamaz. Sir Bunbury diyor ki:*

«Demokrasinin idare usullerinin en müşkülü olduğu söylenmiştir. Anglo—Saksonlara göre demokrasinin manası sadece «halk için» idare değil aynı zamanda «halk tarafından» idaredir.

İngiltere bu prensibi kabili tatbik bir sistem haline koyabilmek

Arzu

Ruhumda bir özlem var, kanar durmadan kanar :
Ufuk ve toprak

Sarıyor benliğimi yaprak, yaprak.
Hulyamı doldurmakta karlı, buzlu yaylalar,
Gözümde tütüyor sisli şahikalar :
Ağrılar, Nemrutlar, Palandökenler.
Ekinli ve sürülü ovalarile,
Vefa ve hicran dolu yuvalarile...

Benliğimi kavuran bu coşkun heyecanla,
Yar hicranı dolarken içime damla, damla
Köyleri, Bucakları
Ve tüten ocakları

Dolagsam baştan başa kır yeleli tayımla
Rüya arzularını avlasam iç yayımla.
Saatlerce, günlerce dinlesem Emrahları,
Dinlesem gönüllerden ağın türlü ahları,
Aşıklar, Karacalar, Yunuslarla dertleşsem,
Bir gözleri ahuyu sevsem kendimden geçsem.
Dinlesem bir çobandan yanık bir aşk tütküüsü,
Arzularımın işe şahlanan tek ülküsü.

ZARBINOĞLU

İçin yüzlerce sene uğraşmıştır. Bazı seneler politik metod ve mües-
seselerde zecrî değişiklikler olmuş, fakat daha fazla ihtiyatlı ve tec-
rübeye dayanan bir inkişaf, tercih olunarak, «hürriyetin yavaş ya-
vaş genişliyerek kademe kademe aşağılara kadar inmesi» yolundan
yürütülmüştür. Bu inkişaf bâzen o kadar hafif olmuşturki, bunu
gözle görmeye imkân olmamıştır. Fakat, buna rağmen Britanyalıların
anladığı manadaki demokrasi esaslarının bir parçasını teşkil etmek-
ten geri kalmamıştır. Fakat dava tamamlanmış olmaktan çok uzak-
tır. Tatbikatımızın ideallerimize daha uygun olması için hâlâ tecrü-
beler yapmakta ve daha iyi usuller aramaktadır.)

Kemal Kefeli

Trabzon Tarihi Nasıl Yazılabilir ?

Yazan : Abdullah Günel

Trabzon tarihini yazmak heves
ve hareketi bazı zatlara zaman zaman
meggul eder görülmektedir.

Fakat şimdiye kadar yapılan bu
kabil teğebbüsler bir özenme, bir de-
neme olmaktan ileri geçememiş ve
ilim değerini taşıy mahiyette bir ha-
reket olamamıştır. Yabancı dillerde
yazılanlar bir tarafa bırakılırsa Trab-
zon hakkında meydana çıkmış Türkçe
eserlerin hemen hiç biri ilmi bir
kıymeti haiz değildir.

Şakir Şevket efendinin maruf
kitabı, nihayet Harciâlem toplanmış
rivayetlerden ve çoğu dillerde dola-
ğan efsanelerden başka bir şey de-
ğildir. Böyle olmakla beraber bu dahi
büyük bir himmet eseri sayılmaya
lâyiktir. Hiç olmazsa ciddi bir ham-
lenin derli toplu bir mahsûlüdür ve
Trabzon adına yazılmış Türkçe, he-
men biricik kitaptır.

Fakat nedense, merhum Şakir
Şevket efendinin bu teğebbüs ve gay-
reti, ondan sonra gelenler için bir
örnek olup da yeni bir gayret ve he-
ves uyandıramamış, ilim metoduna
uygun bir teğebbüse yol açamamış-

tir. Bu alanda yalnız bir takım kü-
çük makalelerle bir çok basit etütle-
re tesadüf ediliyor. Hattâ bazı haves-
liler, Trabzon tarihi gibi büyük bir
adı, yalnız geriye mahkemeleri arşiv-
lerinde arayacak kadar dar gerçeğe-
lere girmişler ve bir hayli ter döküp
yorulmuşlardır. Bununla beraber
Trabzon tarihine bir kısım materyal
temin etmek bakımından bu dahi
gayani şükran bir çalışmadır.

Trabzon tarihi, önce, eski çağın
tarihidir. İşi tâ oradan kavramak
icabeder. Sonra, bütün orta çağda
önemini muhafaza eden bu belde
zaman olmuştur ki Site tarihi hu-
dutlarını aşarak bir devlet, bir ikti-
sadî sistem, hattâ bir medeniyet ta-
rihi mahiyet ve genişliğini alarak
dünyanın sayılı merkezlerinden biri
olmuştur.

1462 fethinden sonra bir Osman-
lı vilâyet merkezi olan Trabzon, es-
ki coğrafi önemini yine muhafaza
ederek imparatorluğun iktisadî ve
askerî ulaştırma merkezi kıymetini
devam ettirmiş, ancak dünya umu-

mi gartlarının değişmesile Trabzon da bu buhranlardan azçok müteessir olarak iktisadî evrensel forsunu biraz kayıp etmiştir. Fakat daima Karadenizin müstesna bir iskelesi ve Türk vatanının gözde bir merkezi olarak kalmıştır.

Çok şumullü ve kompleks olan Trabzon tarihinin, bir kaç büyük tarihçi tarafınan mahsus maksatla ele alınarak ancak mahdud devirleri yazılmıştır. Yazılan devirler daha ziyade komnenler devridir. Bunların içinde en dikkate değer olanı (FALMERAYR) ın Almanca yazdığı kitaptır. İngilizce ve Fransızca, Yunancada yazılmış eserler de vardır. 19 uncu asırda Fransız müdekkik ve seyyahı Şarltxiye Trabzondan geçerken, gayet vakıfane bir surette Trabzonun eski etnik durumundan ve tarihinden bahsetmiştir. Bundan başka Osmanlı devrinde de, Trabzon Rum idadisi tarih öğretmeni Yvandiş'in Rumca olarak yazdığı Trabzon tarihi ki, tamamiyle Yunan noktai nazarını tebarüz ettirmeye çalışmış olmakla beraber, Trabzon hakkında derli toplu malumatı bir araya toplamış olmak bakımından belli bağlı bir eser durumundadır. (Bu kitap, 1937—38 yılında Trabzon vilâyeti tarafından, Trabzonda arzuhalcılık yapan emekli mülkiye kaymakamı Yanyalı Ziya beye tercüme ettirilmişti.) (Ziya bey halen Ankarada Belediyeler bankasındadır.)

Hulâsa, şimdiye kadar Trabzon tarihi hakkında yazılmış eserler, daha ziyade Bizans tarihinin ve mimarisinin incelenmesi dolayısıyla yapılan araştırmalar veya Bizans İmparatorluğunun minyatür bir parçası olan Komnenosların ve Grek kültürünün

intihar alanını göstermek için harcanan emekler Kısır, veya Ermeni, Gürcü tarihlerine bir genişlik vermek bakımından olan bir takım iddiaların kitaplarıdır. Bunların hiç biri bağlı başına Trabzon tarihini bir bütün olarak kavramış sayılamazlar. Fakat hepsi birden, Trabzon tarihi için işe yarar bir takım malzeme temin eden kaynaklar sayılabilirler.

Bundan sonra Türk hakimiyeti devri belgeleri gelir ki onlar da fetihten bu güne kadar gelmiş ve birikmiş bulunan, konu ile ilgili bütün kayıtlar ve yazılardır. Bunlar şimdiye kadar derlenip toplanmamıştır. Naçiz düşünceme göre önce bu gibi malzeme ve belgeler bir araya toplanmalıdır. Ondan sonra tam bir Trabzon tarihi yazmak işi düşünülebilir.

Bu büyük ve zor işi bir kişinin gayret ve fedakârlığından beklemek doğru olamaz. Bu gibi malzeme tedariki kollektif bir faaliyet ve gayretin semeresi olmalıdır. Ondan sonra bunlar üzerinde çalışmak meselesi gelir ki, bu da tamamiyle bir ilim ve ihtisas işidir.

Bugün için bu işi başaracak durumda olan bir yer varsa o da Trabzon Halkevidir. Evin kuruluş tarihinden beri bu fikir zaman zaman ortaya atılmıştır. Fakat bu güne kadar ele alınması imkânı bir türlü bulunamamıştır. Önemli bir kültür merkezi olan Trabzonda İngilizce, Almanca, Fransızca ve Rumcadan tercümeler yapabilecek kıymetli elemanlar ve öğretmenler, her zaman için mevcuttur. Bu gibi zavattan Halkevinde teşkil edilecek bir komisyon bu işi pek âlâ üzerine alıp, yavaş yavaş eserleri tercüme eder ve

Sanat Bahisleri

Cumhuriyet Devrinde Sanat Okulları

Esas konumuza girmeden kısa bir tarihçe yapmayı faydalı görüyorum.

Osmanlı İmparatorluğunun devamı müddetince on sekizinci yüz yıla kadar her nevi sanat erbabı branşlarına ait Loncalar vasıtasile idare edilir ve yetiştirilirdi. O devrin sanatkârına rehberlik yapacak, sanatın incelik ve hususiyetlerini anlatacak yayınlanmış hiç bir eser mevcut olmadığından müntesiplerin ictisap edecekleri bilgi ancak yanında çalıştıkları ustanın himmet ve kabiliyetine bağlı kalıyordu.

On sekizinci yüz yıl ortalarında

bir tarafta bulunacak tarih köşesine depo edebilirler, bir yandan Halkevi de, Trabzon tarihini ilgilendiren bütün vesaiki temin ve tedarik etmekle komisyonun bu hayırlı işi devam ettirmesini, düzenli olarak kolaylaştırmış ve en birinci hizmeti görmüş olur.

Birinci plânda olan bu materyal toplamak ve biriktirmek işi böylece nizamlandıktan sonradır ki, bir Trabzon tarihi yazmak bahis konusu olabilir ve o tarihi yazmak ümidi belirir ve ancak o zaman bu teşebbüse gerçek bir mâna verilebilir.

Şarki Rumeli Valisi bulunan Hürriyet mücahidi merhum Mithat Paşa bu konuyu ele almış ve islâhbane adı altında bir sanat yuvası açmış sonrada valilik yaptığı izmir ve Bağdat gibi Vilâyetlerde de birer tane açmak suretile bugün gelişmekte olan sanat okullarının temelini atmak şerefini kazanmıştır.

Bu harekettten ilham olan müteşebbis ve bu okulların lüzumuna inanmış valilerden bir kaç tane vilâyet merkezlerinde benzerlerinden bir kaç tane daha açmışlarsada esaslı bir idare sistemine bağlanmaları temin edilmediğinden faaliyetleri mahdud bir sâhaya münhasır kalmış ve hiç biri zamanın ihtiyaçlarına göre inkışaf etmek imkânını bulamamıştır.

Cumhuriyet idaresinin devren aldığı bu tip dokuz okulun bağlı bulundukları vilâyet bütçelerinin dar çerçevesi ve bu bütçelerin tanzim ve tevzin etmekle mükellef değişik görüşlü hususi idarelerin elinde terakki etmeleri göyle dursun bakalarının bile tehlikede olduğunu gördüğünden tevhidi tedrisat kanunu hükmüne dayanarak bunların Millî Eğitim Bakanlığına bağlanmaları cihetine gitmiş ve büyük bir isabetle

müstakbel endüstrimizin begiği olacağına inandığı bu okulları inkırazdan kurtarmıştır.

İşin bu safhası tekemmül ettikten sonra memleket ve milletimizin de muasır medeniyet endüstrisi seviyesine yükselmesi için gerekli tedbirleri almak hususunda hiç bir fedakârlıktan kaçınmayarak bu alanda beynelmilel şöhrat sahibi yabancı uzmanlar getirtmiş tetkikler yaptırmış ve aldığı raporlarla tavsiyeler üzerine bir taraftan her okul için Avrupadan muhtelif branşlara mensup teknisyenler getirtmiş bir taraftan da Sanat Okulları mezunları arasında müsabaka imtihanları açarak tahsil için Avrupanın muhtelif gehirlerine öğrenci göndermeğe başlamıştır.

Bugün Millî Eğitim Bakanlığı Teknik öğretim Müsteşarlığının kadrosundaki Öğretim müdürleriyle Teknik Büro ve Şube müdürleri, okullarımızda ödev alan bir kısım elemanlar yukarıda bahs geçen ve Avru-

pada tahsillerini bitirip memlekete dönen Vatanın öz evlâtları Yüksek Mühendis ve Mühendislerden teşekkül etmiş bulunmaktadır. Bununla beraber yirmi seneden beri devam eden hummalı faaliyetler arasında açılmasına lüzum görülen okulların öğretim elemanlarını memleket içinde yetiştirmek ve son zamanlara kadar ülkemizde sır halinde kalan teknik bilgilerle tehziz etmek konusu ele alınmış ve bunu karşılamak için de Ankara'da Meslek Öğretmen Okulu adında bir okul açılarak Sanat okullarından iyi derecede mezun olanlar arasından müsabaka ile öğrenci alınmış ve yetiştirilmeğe bağlanmıştır.

Bu hazırlıklar yapıp meyvaları alınmağa bağlandıktan sonra Sanat okullarının Öğretim, Eğitim ve Yönetim! bakımından yapılan islahat ile Enstitü sistemine geçişinden başka bir yazımızda bahsedeceğiz.

Erkek Sanat Enstitüsü Müdürü
Asım Tugay

Etyopya'ya dair

Vahşet

Cehalet ve Evlenme (*)

Yazan : EMİL LUDWIG

Çeviren : R. C. KUMRAL

Nasıl olur da her yıl Kudüs'e yüzlerce Hacı gönderen bir millet, ağaç kütüklerinden, çalılardan ve tezeklerden yapılmış evlerde hayvanlarla yan yana - kl buna zencilerin çoğunluğu dayanmamamaktadır - oturmağa devameder. Başkent hergün, telsizle, Avrupa, ile irtibat halindedir. Denize varan bir demir yolu var, ama araba geçebilen hiç bir yol yoktur. Memleket demir ve mermerle dolup taşmaktadır; yerli bir ağacı devirmeği bilmez, onu düğürmek için toprak seviyesinden yakar. Bunların daha Orta Çağda oldukları, söylenmesin, medeniyet ve hristiyanlık Habeşistana Fransadan çok erken girmiştir. Zira seksen yıldan fazla zaman önce İngilizlerin 1862 sevkıyatı sıralarında, yeni bir ceza keşfedilmişti: Esirleri onların göğüslerine uzun çiviler çakarak öldürüyorlardı. Bu vahşiliğin sebebi şüphesiz onların karakteridir: Yağmur ve rüzgâr-

la dağ ve şellâle ile teşekkül eden karakter.

Her kış yolların dere haline geldiği, kendisini köle ordularıyla koruyan ve onlarla savaşan bir Aristokrasinin hüküm sürdüğü bu, vahşi dağlar memleketi. banun tabii neticesi olarak toprak kültürüne zihin kültürleri gibi yabancı kaldı. Köylü yarımından emin olmadan bir parça toprağı, ihmalkârane sürer ve Habeşistanın sönmüş volkanlarında pek bol olan o kovuklardan birisine sığınır. Cesaret ve gaddarlık, burada, kabaca yontulmuş bir haçın gölgesinde gelişmiştir.

Bir çocuktaki bir çok yavlık izleri ona cesaretin nasıl ağılandığını gösterir: Alev almış bir saman çöpünü yahut bir odun parçasını, elinde en uzun zaman tutacak olan bir kahraman olacaktır, Çiğ et su istimalinden ve pislikten, millî bir hastalık olan tenya o kadar yayılmıştır ki bazı halk yığınları,

bu hastalığa tutulmamağı ayıp sayarlar. Zenci hastalıklardan korkar fakat hiç bir yerde, içinde çiçek hastalığı hüküm süren bir evi Habeşistanın bir çok kabilelerinde yakıldığı gibi, ateşe vermez. ve mızraklarla hastaların kaçmasına engel olmaz. Zenci tepelediği düşmanın başını gehir meydanında çengele asacaktır fakat Habegli öldürdüğü rakibinin tenasül uzuvlarını, ganimet olarak, kemerinde saklıyacaktır. Kısırlaştırmanın basit ve bu memlekete has geleneği. Beyaz hristiyan da evde öküz keser. Fakat evvel emirde «Baba, Oğul Ruhülkuds» adına diye bağırarak onu Kudüs istikametine çevirmeden.

Zenci çiğ et yer, fakat Masai'ler Habeglilerin en gaddar adetlerine sahip olmak tekeline maliktirler: Bis ziyafet sırasında, öküz salona getirilir ve canlı canlı kesilir. gıryanlarına dokunmamağı, o suretle ki, inliyen hayvanın ağır bir kanama ile davetlilerin gözleri önünde ölmesine özen gösterilir. Bu âdet asırlardan beri vardır, her ne kadar onu inkâr etmek denenmişse de kaybolmamıştır; yeni kâşifler bunu eskiler gibi teyit etmişlerdir. Kim daha yam - yam? Ölü bir insanı yiyen mi? Yahut canlı bir hayvanı parçalıyan mı?

Gaddar kimselerde hurafe çok kere korkuyu gizler, hislerin birbirine karışmasını arttırır. Geceleri habegli, kem göz korkusu ile kumaglar içine sarılır, bu suretle örtülmüş olan bir çift mumyalara benzer.

Bununla beraber bazı ivi hareketleri vardır; gaddarlık fiillerin ahlâksızlığını kapatmak ve kendisince yıkılan düzeni tekrar kurmak için resmi formüllerle memnurlukla uyur. İki habegli birbirlerine tesadüt ettikleri vakit, selâmlaşmazdan önce katırlarından inerler ve elbise yerine kullandıkları benzeri şeyin ucunu göğüslerinden kaldırırlar: ne kadar açılırlarsa hürmetleri o kadar derindir.

Evlenme her insanın kendisine iyi gelen bir kadınla paylaştığı dinî akittir, bütün çocuklar imparator çocuklarının aksine meşru olacaktır. Yardım isteyen her kadın onu bulur. İlk zamanlara ait hayatlarından tamamen modern bir müesseseleri vardır: Denemeli evlenme: «Bakalım çocukları olabilecek mi?» Ana—babalar kızlarına birinci evlenmelerinde, oniki onüç yaşlarında tasarruf ederler, kızlar daha sonra serbetlidir. Eğer zengin bir kız koca bulamazsa, bir aşık tutar, bunun bedelini öder, ona bir hizmetkâr gibi muamele yapar: ona «Votbiet» yani aşçı derler. Yarkında oturmağı ve kadın, hürriyetini korurken o erkek sadık kalmaya mecburdur.

Erkek, kendisinden dehşetle kaçması gereken nişanlısını ziyaret etmek hakkına malik değildir; fakat nişanlı kız başka gençlerle baş başa kalmak hakkına sahiptir. Habegliler öpücük bilmezler: işaret parmaklarıyla karşılıklı olarak bir birlerinin burun kanatlarını kaşırlar. Zenciler gibi, karılarını satın

alırlar; düğün günü çok yiyip içerler, hattâ bir «Pisboğaz» çağırırlar ki davetlilerin gözü önünde yirmi beş litreye kadar bira masscedek ve o nisbette yiyecektir. Bu bira bal serbetine benzer: onu Almanyada olduğu gibi hükümdar isimlerle, kartal ve arslan ismile asillettirmezler, «galla» yani köylü içkisi derler.

Evlenmede önemi olmayan papaz, doğumda büyük bir rol oynar. Öteki adamlar lohusanın evini kirilenmek korkusundan kutrarırlar ve genç annenin, dostlarının alayları arasında kendilerini dışarı atarlar. Kocanın sadece veni-dağan cecur olsun diye okunu kapı a-

rasından uzatmağı hakkı vardır. Kadının temiz olmadığına dair olan bu imandan, hristiyanların garip imanından, onun için hamursuz yapmak yasağı gelmektedir. Kadınlar kocalarına «siz» derler onlar senli benli konuşurlar. Evlenme, neticelenmesi kadar kolaylıkla bozulur. Para edinmek için koca, karısını, kardeş bacasını satar. Onlar da öğ alırlar ve hoşlarına gideni yaparlar.

R. C. KUMRAL

(1) Bu parça, Emil Ludwig'in, "Le Nil Vie d'un Fleuve" isimli eserinin ikinci kitabında IX. ou paragrafın tamamıdır.

*Bir millet, bir memleket içia necat , selâmet
ve muvaffakiyet istiyorsak, bunu yalnız bir
şahıstan hiç bir vakit talep etmemeliyiz.*

Atatürk

Doğu Yolları

Tabiatın müstesna güzellikleriyle bezenmiş, Doğu Karadeniz kıyılarında vatan ve memleket sevgisiyle yanıp tutuşan milyonlarca Türk, vefanın, feragatin hâlelendirdiği ruh yapılarını gayretin, kanaatkârlığın potasında geliştirmekte ve hudut bekçiliği vazifesini büyük bir imanla yapmaktadır. Bu güzel yurt kösesinin Cumhuriyet inkılaplarına karşı gösterdiği inanç ve kavrayış yanında ekonomik refahın hasreti saklıdır. Kıyının hinterlandı, büyük doğu yaylalarında ve bütün doğuda toprak üstü ve toprak altı zenginliklerinin istismarı bir bölge davası değil, bir yurt ve bir millet davası olarak telakki edilmek icap eder. Bu davanın tahakkuku yolunda atılacak her adım millî ekonomimizin bir başarısı olacaktır. Cumhuriyet Hükûmetinin Doğunun kalkındırılması yolunda aldığı karar hasretle beklenen hamlenin ilk müjdecisi telakki edilmektedir.

Kalkınma unsurları arasında yol konusu, doğu için refah davası olduğu kadar bir medeniyet ve bir savunma davasıdır. Bu uğurda harcanan emek ve paranın kısa bir zamanda bu güzel bölgenin vâzhesini deği-

tireceği muhakkaktır.

Doğu için hayati ehemmiyet arzeden yol konusunu kısaca gözden geçirelim:

Bu geniş bölgenin yol mevzuunu üzerine alan Yollar 10. Bölge Müdürlüğü, bu yıl davaya inanmış ve kendini memleket hizmetine vakfetmiş idealist elemanların feragatlı çalışmaları, geçmiş yıllardan daha üstün enerji sarfetmek ve metodlu çalışmak suretile Doğu'ya can ve hayat verecek yol davasını hal yolundadırlar bakanlığın yakın alâkası ve muzaharetine mazhar olmak bu yolda harcanan emekleri daha verimli bir hale sokacaktır. Zira Doğu'da yol yapımı bir fen işi olduğu kadar tabiatla boğuşma ve yenme işidir.

Doğu Anadolu yaylalarını denize bağlamak için göklere yükselen dağlara tırmanmak, Zigana, Kop, Tahir gibi büyük geçitleri aşmak lâzımdır. Sahilde ise çok kısa fasılalarla tabiatın sinisini hâncerleyen derele, ırmaklara gem vurmamak icap eder. Halen Doğu yolları idaresinin üzerinde önemle durduğu üç konu vardır.

A — Trabzon—İran transit yolu ve tali yollar.

B — Huduttan İstanbula kadar uzanması turistik bakımdanda büyük bir önem taşıyan sahil yolu.

C — Bu yoldaki küçük büyük yüzlerce köprünün yapılması.

Ötedenberi mühim bir kısmı Türkiye'nin en güzel şoselerinden biri olan Transit yolunda keskin virajların ve dar kıyıların genişletilmesi, tamamlanmamış yerlerin yapılması üzerinde, bütçe imkânlarına göre esaslı çalışmalar göze çarpmaktadır. Purnakapan, Aşkale, Horasan, Tahir kesimlerinde önemli duvar inşaatı ve yol onarılması yapıldığı gibi bilhassa Kızılyokuşla Karaköse arasındaki bataklık kısım tamamen yenilenmiş ve Kars—Ardahan yolu üzerinde 10 km. yeni şose yapılmak suretile bu kısımlarda da gidiş geliş emniyeti sağlanmıştır.

Gümüşane vilâyeti dahilinde büyük tehlike arzeden virajlar genişletilmek suretile bir çok tehlikelerin önüne geçilmiş ve yine Transit yolu üzerinde her yıl yüzlerce vatandaşın hayatına mal olan diğer virajların zararsız hale sokulması işi ele alınmıştır.

Of — Bayburt arasındaki Çaykara yolunun inşaatı hayli ilerlemiş Rize—İspir yolundaki faaliyet hızlandırılmıştır.

Sahil yolu «Köprüler»: Bölge Müdürlüğünün çalışma sınırını teşkil eden Görele hududuna kadar ele alınan ilk mevzu bine yakın köprünün geçit

verir hale getirilmesidir. Bu maksatla şimdiye kadar yüzlerce ahşap köprü veya geçit yapılmış veya tamir edilmiş olduğu gibi birer âbide sayılabilecek büyük beton arme köprüler de inşa edilmiştir. Kıyı yolunun en büyük mevzuunu teşkil eden köprü davasının beton — arme olarak bir an evvel halledilmesi bu yolda daimi seyrüsefer imkânını sağlayacaktır. Şimdiye kadar yapılan köprüler arasında İskefe, Çamlık, Kurbağlık, Kırta, İvyan, Hisar, Yانبolu, Şana, Pazarbaşı, Kavak, Viçe köprülerini birer eser olarak gösterebiliriz. Yalnız bu saydığımız köprülerin genişliği 4,5 metre kadardır. Bu yıl başlanan Bozukkale, Yaka ve değermen dere Betonarme köprülerse 9 metre genişliğindedir. Sahil yoluna Rize — Trabzon arasında daimi inkıtar yapan İyidere köprüsünün de yakında beton arme yapılmasına başlandığını görmek bu bölge için büyük bir bahtiyarlık olacak ve Türk bayındırlık tarihine şerefli bir fasıl daha ilâve edecektir.

Kıyı yolu üzerinde yol yapım işine de önem verilmekte ve bilhassa çok bozuk kısımların yapılması ilk plâna alınmaktadır. Bu arada Trabzon — Beşikdüzü arası bozuk kısımlar kum ve çakıl dökülmek suretile düzenlenmiştir Trabzon—Hopa yolu ise bu yıl ilk defa kış mevsiminde kamyon ve otobüslerin geçebileceği bir hale sokulmuştur.

Doğu yollarında yapım fa-

aliyetini bu şekilde hülâsa ettikten sonra bizde yeni teessüs eden bakım fikrine de işaret etmek lâzımdır. Zira herkesçe bilinen bir haldirki, yol bakım yapımından daha çok önem arzeder. Bu fikir Doğu Yolları Bölge elemanlarının üzerinde hassasiyetle durduğu bir konu olarak belirmektedir. Doğu bölümünde yol ve köprü kadar önem taşıyan bir konu da geçitlerin yaz ve kış tekerlekli vasıtalarına açık bulundurulması keyfiyetidir. Bu hususta bölge ahilinde, geçen yıllardan daha büyük bir faaliyet müşahade edilmektedir. Bu maksadı tahakkuk ettirmek üzere Bakanlığın bölgeye tahsis ettiği kar temizleme kamyonları hizmete girmiş bulunuyor.

Bu makinelerin hareket ve faaliyetleri insan gücüyle mümkün olacağına göre işçilerinde kâfi derecede teçhizatlandırılması zaruridir.

Kış münasebetile Zigana ve Kop dağlarında kardan kapanan geçitleri temizlemek, daimi olarak geçidi sağlamak maksadile en şiddetli souklara dahi mukavemet için ekipler kocuk, lastik çizme, tiftik çorap, eldiven, başlık ve kar gözlüğü verilerek suretile teçhiz edilmiş ve kar kamyonlarının iştirakile en büyük kar fırtınalarıyla mücadele edebilecek duruma getirilmişlerdir. Can kurtaranlar, sığınaklar ve çan kulesi mükemmel surette teshin edilmiş,

gerek buralara iltica mecburiyetinde kalacak yolcuların ve gerek işçilerin istirahatleri sağlanmıştır. Bu yerlerde ekiplere sıcak yemek verilmesi, lüzumlu ilaçlarla sağlık memurlarının hizmete hazır bulundurulmaları bütün bu emniyet tertibatını tamamlamaya matuftur.

Bu çalışmalar, içinde bulunduğumuz kış devresinde ilk meyvmasını vermiş bulunuyor. Şiddetle devam eden kar fırtınaları esnasında gerek kar kamyonlarının ve gerek amele ekiplerinin çalışmaları sayesinde Kop ve Zigana geçitleri vasıtalarına açık tutulmuş ve bilgili Türk amelesinin modern vasıtaları kullanmak hususunda gösterdiği yüksek kabiliyet takdirle karşılanmıştır. Bu geçitlerin kış mevsiminde de açık bulundurulması memleketin ekonomik sahada büyük kazançlar sağlamasını mümkün kılacaktır.

Doğu yollarında müşahade edilen bu çalışmalarla muvazi olarak işin icap ettirdiği tesis ve atölyelere henüz esash bir şekilde başlanmıştır. Bayındırlık Bakanlığının teşkilâtına göre yurdun muhtelif yerlerinde Bölge ve diğer kısımlarda da şubeler tesis edilmek icabeder. Bu arada Doğu bölgesi için de bölge tesislerinin Trabzonda, gubenin Erzurumda yapılması kararlaştırılmıştır. Gerek sahil yolunun ve gerek Transir yolunun Kavşak noktasında ve her mevsimde çalışmaya müsait Trabzonun bölge merkezi geçit-

İçimiz , Dışımız ... Hükümlerimiz ..

Yazan : Selma Aygüt

Bir bahçedesiniz, yahut bir kahvede. Etrafınızı çerçeveleyen bir çok yüz var. Bunların içinde, elbiseleri ütülü, yakaları kolalı, kravatları lekesiz bir çok erkek.

... Çorapları düzgün, ökçeleri muntazam, ropları şık, saçları itina ile taranmış nice kadınlar vardır.

Biz insanlar da; hemcinslerimizi, bu dış görünüşüne göre dü-

şünür. Ona göre derece verir, onu tercih edip, onlara hitap etmek çocukluğunu her zaman yaparız.

Bilmem ki burada ne kadar isabet vardır ? Bir çok kadın sokaka çıkarken — Aman bir tarafında noksan olmasın, ne derler diye düşünerek giyinir. Bu fikrin esiridir.

Öyle erkekler vardır ki, giyinirken Nasrettin Hoca'nın meşhur — Ye kürküm — fıkrasını kendine düstür edinmiştir.

Böylelikle gene — bir kısım — insan bu dış yüzün. hayranı sonrada kurbanı olmuştur, olmaktadır.

Amir siniz. İş istemek için müracaat edenlerin içinde gözünüze en kılığı kıyafeti düzgünü kestirir.

— Bu adamın elinden temiz iş çıkar. Hükümle hareket edersiniz... Fakat az sonra bu hükümün nasıl isabetsiz netice verdiğini görerek dönürsünüz.

Umumi bir yerdesiniz, kalabilir

mesinde büyük bir isabet mevcuttur. Trabzon gibi sanataârı bol, kalifiye işçi bulma hususunda müsait bir sahada bu tesislerin bir an önce kurulmasında memleketin günden güne artan iş hacmi bakımından da zaruret vardır. Trabzon halkı Bayındırlık Bakanlığından bu yoldaki çalışmaların bir an evvel hızlandırılmasını beklemektedir.

Doğunun can damarlarını teşkil eden yolların lâyük olduğu ehemmiyetle ele alınmış ve alınmakta olduğunu görmekten bütün Doğulular büyük bir sevinç duymaktadır.

Kefeli

lık fazla, oturmak mecburiyetindedir. etrafınıza şöyle bir bakın, kılığı, kıyafeti düzgünce olanların yanında oturmayı tercih edersiniz.

Sonra, bir ihtiyaç anında ya cüzdanınız lâzım olur, ya saatiniz... Fakat nerede? o zaman —bu temiz pak— insanların masasını ne teşkil etmiş anlırsınız. Ama, iş işten çoktan geçmiştir...

Bir lokantaya girersiniz: örtüler temiz, garsonlar pırlı, pırlı giren çıkan keza...

Bir nokta var: bu müessesenin mutbağı ne alemindedir?

Bunu bilmemek, bilmekten evlâdır. Velhasıl dünyanın her köşesinde bir iç ve dış yüz meselesi vardır.

Hattâ siyasette bile... Nice diplomatlar iç yüzlerini, dışlarının sakini ve mülâyim görünüşleriyle örtmek istemekte ve örtmekte değillermi?

Daha ileri giderek —Bu meselenin edebiyat alemine dahi karıştığı göz önünde değildir?

İç yüzlerini, yaldızlı, varaklı

kapaklarla saklamağa çalışanlar az mıdır? çok şükürki bu vadedeki saklamalar pek çabuk iç yüzlerini ortaya döküyorlarda, insanlarda bir daha elini, bu yaldızlı reklâmlara düşünerek uzatıyor...

Bütün bunlara göre:

Lekeli elbisemizi örten paltoya, kirli yakalarımızı gizleyen koskola, yırtık çoraplarımızı saklıyan iskarpinlerimize; hakiki hayatımızı örten dört duvara;

... Ve iç düşüncelerimizi büyük bir maharetle gizliyen gözlerimize müteşekkir değilizde neyiz?

Eğer gözlerimiz her iç duyğuyu bir ayna sadakatıyla aksettirseydi... Ortaya vursaydı... Acaba dünyanın bu günkü karışık çilesi ne şekil alırdı?

İnsanların bir birine olan inanışları nasıl müthiş açmaza girerdi?

Doğrusu düşünülmeğe değer mevzular değildir.

S. A

Terbi'i

Sevgilim; ilk gördüğüm günden beri sen gültüni
Hemdem ettim gönlüme her türlü ahü güveni
Çeşmi sehharınla bir mecnuna döndürdün beni
«Görmemek yeğdir görüp dıvane olmaktan seni»

Ruhumun her zerrisi hicratiyle dolsa da
Mihneti ağımla sertaser gülâsa solsa da
Hasretin gönlümde sönmek bilmeyen nâr olsa da
«Görmemek yeğdir görüp dıvane olmaktan seni»

İstemem lütfânla hicran âteşi örtülse de
İç yüzüm kan ağlıyor amma ki veçhim gülse de
Gerçi dîr olmak yanından bence pek müşkülse de
«Görmemek yeğdir görüp dıvane olmaktan seni»

Gözlerin ağıyara daldı görmedin canan beni
Ağlatırken hasretin fikretmedin bir an beni
Razıyım öldürse hattâ sevgilim hicran beni
«Görmemek yeğdir görüp dıvane olmaktan seni»

İ. Akşam

Hatcecik

Kardan soğuk bir gün var :
İşte o gün,
Gelmişti atlılarla yavuklun
Hatcecik !
Sen işi atmıştın zamanlara..
İşte o gün
Seni tanıtan elbiselerin,
«Hatcecik» yapan önlüğün yok!
Telli saçlarına
Pullu baş örtün'
Pullu baş örtüne
Beyaz gelinliğin var..
Gözlerinde'
Ayrılığın iki damlası Hatcecik !
Dakikaların izi beliren
Üstümü kim yıkayacak,
Okuldan kim alacak ? diye üzülürdüm.
Alışmıştım ben sana ;
Ne de olsa yağ altıydı Hatcecik.
Hani bir sabah
Pencereleri silerken
Yerde duran aynayı kırmış
Haliya boya dökmüştüm;
Çocuklukya
Üstelik kalbini de kırmıştım !
Söylemedin kimseye :
Ziyankârdı elim gibi
Dilim dahi Hatcecik
Sırlarla da bizbizeydik sadecel.
Sazdan saçaklı damın
Beyaz tüllere bürünmüş..
İçinde neş'eli iki çocuk;
Sen ekmek pişiriyorsundur.
Kendi halinde kocam
Tarlayı sürerken
Gelecek yıldan ne ümit bekliyordur ?
Ne ümit bekliyordur bilirmisin Hatcecik ?
Sende beni anarmısın ?
Eski ablam Hatcecik!

Turgut Yücel

Trabzon Tarihi

Yazan : Şakir Şevket

Mumhaneönü İskelesinin garbinde ve kalenin dibinde olup mütevellisi elindeki berata göre Fatih tarafından camie çevrilmiş bir kilise olduğu anlaşıyor. Bu cami uzun müddet kapalı ve harap bir halde iken Kutup oğlu merhum Şeyh Hacı Abdulhamit efendinin gayreti ve Derviş oğlu Hacı Mehmet efendinin ianatile tamir ve tecdit edilmiştir. Bazı rivayete göre Trabzon'un Rum metropolitine hini fetihde iş bu kilise terk olunmuş ve bir müddet sonra bu zat islâm olunca kiliseyi de camie çevirmiş olmasına mebeni baraya Karabaş camii denilmekte ve (Tevit) risalesi dahi bu zatın asarından olduğu işitilmektedir.

Trabzon şehrinin hali hazır Trabzon kasabasının hali hazır tarihin tasvir ve

tersim ettiği heyeti kadime sile mukayese olununca vehleten tedenni ettiği zihne çarpar ise de hakikatta böyle değildir.

Şimdi Trabzonda mevcut haneler eski ebniyelerle nisbet kabul etmez derecede cesim ve muntazamdır. Her memlekette mevcut olduğu gibi Trabzonda dahi eski binalar halâ vardır.

Bunlar ile şimdiki evlerin cesamet ve intizamı eski zamandaki 18 bin haneye muadildir.

Trabzonda en meşhur ve cesim olan üçüncü oğullarının meydana şarkide yaptırmış oldukları eski binalardır ki şimdi burası «Güzelhisar» tabyasıdır. Bu bina 150 senelik bir eserdir. Hini fetihde camie çevrilen altı yedi kilise bir okadarıda Hristiyanlara verilmiş olduğu ve

Fatih tarafından yalnız Or-
tahisarda ve sonradan (Gül,
bahar» sultan taraflarından
İmarette ve İskenderpaşa
merhumun meydana şarkide
Üç mahalde üç adet medre-
se bulunduğu halde şimdi
Trabzonda 44 camii ve mes-
cit ve 6 medrese 21 sübyan
ve bir Rüştîye ve bunlara
münasıl daha bazı asarı
hagriye ile 24 Ram 3 Er-
meni 2 Katolik ve 1 Fran-
sız kiliseleri ve bir de Pro-
tistan mektebi vardır.

(Halen bir Katolik kili-
sesinden başka bir şey mev-
cut değildir.)

Trabzonda en evvel yol
açan (Hekim oğlu Ali pa-
şadır.)

(Trabzon tarihinin ya-
zıldığı zamanda vilâyetin
hududu Hopadan Sinoba,
Sivastan Erzuruma ve hâttâ
Keefe anapaya dayandığı i-
çin coğrafyası, Cibali, nehir-
lerinden bahseden kısmı ger-
çek Trabzonun bugünkü ka-
zalarına ait o zamanki du-
rumunu gösteren kısmı ka-
ğıt ediyoruz.)

AKÇAABAT NAHİYESİ

Burası şimdi 96 köyü 6-

7 yüz haneyi 435667 dö-
nüm araziyi havi eski bir
kasabadır. Trabzon hükû-
meti Putperestlerin elinde
iken bu kasabanın halkı
(Platan) denilen kavak
ağacına tapınmakta olduk-
ları cihetle nahiyenin ismi o
ağaca nisbet edilmiştir. Son-
radan Pulataneye çevrilmiş-
tir. Nahiye Trabzonun batı-
sında kâin [Ayasofya» ma-
hallesi ki burada (Aeleksi-
yas Kominüs) zamanında
yapılmış cesim bir kilise bu-
lunmakla Fatihden sonra
camie çevrilip gerçi mihrap
ve minber vazedilmiş isede
duvarlarındaki suretler bozul-
mamış olduğu halde deru-
nunda edayı salavat edil-
mekte iken Anadolu teftiş
memuriyetile 1281 tarihinde
Trabzona gelen Bursalı Ri-
za efendinin delâleti ve ha-
miyetli ahalinin eseri gayret
ve ianatile tesaviri merhume
imha ve bir dereceye kadar
tamirâtı lazimesi icra olun-
muş ve hâttâ başında bulu-
nan (Çan» yeri dahi içinde
merdiven yaptırılarak mina-
re şekline konulmuştur.

Yaşamak istiyorum

Yaşamak isterim eğer benimse;
Sonsuz bir ömür, acıda olsa;
Yeterki o benim, ben onun
Bir ömür değil, bin ömür olsa
Hayat işkence, ızdırıp, azâpla dolsa,
Yine böylece yaşamak isterim.
Cehenneme Cennette derim.
Orada seninle yaşamak isterim.

Günler girdi asırlar kadar..
Geçmiyor, bitmiyor;
O kadar uzunki..
Ne günde güneş,
Ve ne de gecede mehtab,
Hepsi manasız, o kadar tuhaf
Sabrım tükendi, ömür de bitmede.
Gelmedi; belki de hiç gelmeyecek.
Günlerim intizarla geçecek;
Belki de görmeden öleceğim,
Yine yokluğa döneceğim.
Geline bulamıyacak,
Kimseye soramıyacak,
Yaş döküp ağlıyamıyacak.
Bir an gelecek !
Bıkacak, usanacak,
Yaşamaktan.
Bir gün o da yanıma gelecek,
Karşılayacağım.
Ebedî uykumda,
Onunla yaşayacağım,
Ruhuma saracağım !..

Temel Sükrü Doğru

Başkalarına Sıkıntı olma

Yazan : Ömer Akbulut

Hayata atılacak çocukları-mıza, zamanımızın bir ihtisas zamanı olduğunu başarılar için de belli bir işte ihtisas kazanmakta o işe derinden ve inceden nüfuz etmekle mümkün olduğunu bildirmek gerektir.

Çeşitli bir bilgi yani ansiklöpedi bilgi bu günkü topluluk hayatı için kâfi olmadığı anlaşıyor. Eski yıllarda her şeyden bir parça anlayan kimselere bilgili, malûmatlı diyorlardı.

Bugünkü cemiyet hayatı o kadar ağır, çapraşık, öğrenilecek şeyler okadar çok ve çeşitlidir ki bütün bu işleri öğrenmeye insan ömrü kâfi gelmiyor. Hangi mesleğe girersen o mesleğin icaplarına önem vermek icap eder bu fikir hakikat ifade etmektedir.

Bulunduğu mesleği, bağlandığı gubeyi iyi bilmiyen kavramıyan bir adamın kafasında çeşitli bilginin toplu bulunması fayda vermez. Çok çeşitli bilmek deyil az fakat bildiği şeyin inceliklerini teferruatil bilmesi

gerektir.

Bugün hayatta muvaffak olmuş kimselerin geçmiş yılları incelendiğinde o kimsenin bildikleri geyde ihtisas sahibi olmaları sayesinde bulundukları mevki kazandıkları görülüyor. İyi bilenler, az konuşanlardır. Lüzumlu, lüzumsuz ve ölçüsüz konuşmazlar. Çünkü hayatta mütemadiyen konuşanlar bir şey öğrenmiyenlerdir. Çünkü düşünenlerin ağızları durur kafa-ları işler. Çocuklarımıza daima (başkalarına sıkıntı olma) başkalarını sıkmaktan kaçınmanın tek çare yolu bulunduğun topluluğa yeni bir nur yeni bir ı-şık ilâve etmektir.

GÜVERCİNLER

Şu kırmızı kremetli çatılar üzerine bakınız beyaz, siyah kanatlı güvercinler uçuyorlar. Kalın ve lâtif sesleri ile ötüyorlar. Çocuklarla oklun bahçesinde oynuyorlar.

İşte : = Biri uçuyor. Güzel kanatlarını açtı, arkasından ötekiler geliyorlar, nereye gidi-
Arkası 24 cü sayfada

Akşamın hüznü

Sulara morarmış gölgeler indi..
Elemi dağlardan yana akşamın!
Zaman sadelikle çerçeveslendi;
Yine hüznü doldu bana akşamın.
Yayıldı.. bir çığlık sonra kahkaha..
Sürüklenen gurup kalkarken gaha!
Haliyle bu tablo durmasın daha;
Yine hüznü doldu bana akşamın.
Güller boynu bükük.. rüzgâr yoluyor,
Çimlenmiş tazelik hâyal oluyor.
Yılların neşesi açıp soluyor;
Yine hüznü do'du bana akşamın.
İçime düşüyor nur dizi dizi,
Sırdas yaptı ilham benliğimizi!
Kuşların kalmadı ne ses, ne izi;
Yine hüznü doldu bana akşamın.

Turgut Yücel

A ş k

Bazan olur bilmece
Bazan odur ızdırap
Ne şüirdir ne hece
Kıldı beni pek harap
Çekilirse aradan
Esirgesin yaradan
Eder puldan paradan
Kurdu kalbe girince...
İztıraptır çok zaman
Su katarsan aşına
İstemem ben el'aman
Düşmanımın başına..

Kaman : Vahit Giray

Dünyayı seven biri şükrediyor

Nasıl kurban olmazsın Yaradana, nasıl kurban olmazsın?
Bu yeryüzü, bu gökyüzü bize ihsan edilmiş tarafından cömert—cömert.
Yeraltında tohum vardır, yeryüzünde çiçekler böcekler vardır,
Yeryüzü geniştir hepimize yeter sadece kadrini bilmek lâzımdır.
Mümkündür her geçen günü sevmek biraz fazla.
Kuşlar gibi, kurtlar, dağlar—taşlar gibi memnun olmak lâzımdır.
Elimizdedir suyu kana kana içmek, teneffüs etmek havayı hazla.
İnsanları fesattan hıristan kurtulmuş görmek elimizdedir.
Bir kere tecrübe etmek, dünyaya bir kere rahat bakmak yetecektir.
Bir şey bizi ona getirecektir artan bir hızla.
Döne döne ilerliyen yollar bir yana, çayır çimen bir yana.
Nasıl kurban olmazsın Yaradana?

Nasıl olmazsın Yaradana kul—kurban?
Sabah olur uyanırsın etrafın aydınlık, vücudun sapaşğlam.
—Olmiya devlet cihanda bir nefes sıhhat gibi—
Kardeşin güzel, annen var sevgili annen, dünyada seninle yaşayan baban.
Bu dünyada gahirler de senin, köyler deryalar da senin.
Bak nasıl ninen bayram demeden seyran demeden Allahına kul—köle.
Sevgilin yürekten tutulduğun ya kolunda ya yanında.
Başka bir tadı olur kırdan bayırda dolaşmanın sevgiliyle.
Her haliyle bu dünya biz yaşayanlara armağan.
Bir kere bu dünyanın gidişine kendini tutturun
Nasıl olur da olmaz Yaradana kul—kurban?...

Subutay KARSAN

Halkevi Haberleri

Ordu halkevi gençlerinin Trab- zonu ziyareti

Başlarında Ordunun değerli gençlerinden bay Namık Seni h Maydanın bulunduğu Ordu halkevi temsil kolundan 30 kişilik bir kabile halkevimi. ze misafir olarak şehrimize gelmiş ve İpek sinemasında Necip Fazıl Kısaküreğin «para» piyesini büyük başarı ile temsil etmişlerdir.

Beş gün şehrimizde kalan misafirler Trabzon Halkevi başkan ı Kemal Kefelinin şereflerine Evimiz salonunda tertip ettiği çay ziyafetinde valimiz sayın Necmettin Ergin ve Milletvekilleri ve kültür erkânı hazır bulunmuş ve şerefe evimizin çeşitli müziği de bu ziyafete ayrıca neşe vermiştir. Ordulu misafirler gelişleri gibi gidişleride kala-

balık münevverlerin iştirakile samimî bir gösteri yaratmıştır.

Deniz kazası

Ordu halkevi gençlerinin gidişlerinde vapura kadar uğurlamaya gidenlerden bir kaç arkadaş motorun bozulması ve fırtınanın şiddetlenmesi yüzünden büyük bir tehlike geçirmişlerdir.

Kitaplık faaliyeti

Evimiz kılâplığından gecen celi gündüzlü öğrenciler çeşitli kitaplardan istifade sağlamış ve yüzlerce yoksul öğrenci okuma salonunda derslerini hazırlamıştır.

Sosyal yardım

Evimiz sosyal yardım kolu 27 fakirin muayene ve tedavilerini temin etmiş iki cenazenin kaldırılmasına nakdî yardımda bulunmuştur.

Düğün ve aile toplantısı

Ocak ayı içinde Halkevi salonlarında biri evlenme düğünü, diğeri aile toplantısı olmak üzere iki toplantı yapılmış ve seçkin davetlilerin katıldığı bu toplantıda yüzlerce çift sa-

mimî ve nezih bir neş'e içinde eğlenmiştir.

İngiliz kültür heyeti

İngiliz Kültür heyeti evimiz salonunda çeşitli kültür filimleri göstermiştir.

Başkalarına sıkıntı olma

Baştarafı 20 inci sayfada yorlar ?

Uzaklarda gıdalarını aramaya gidiyorlar. Üzülmeyiniz, onlar yollarını, bilirler kayıp olmazlar. karanlık basmadan yuvalarına dönerler.

Çocuklar : — Pek eski zamanlarda güvercinler postacılık yaparlardı. İnsanlar güvercinleri alıştırırlardı. Çünkü güvercinler insana pek yakındırlar. Savaş zamanlarında güvercinlerin kanatları altına küçük kâğıtlar bağarlardı, alışkın olan güvercin, kâğıdı lâzım olan yere götürürdü. O vakit bu se-

vimli kuşlardan pek büyük faydalar görürlerdi.

Bir kuş vücudunu insanlar taklit ederek havada kuşlar gibi uçmaktadırlar. Kuşlar akla hayret verir derecede tarlalar-
daki muzir böcekleri yoketme-
ğe çalışırlar kuşlar bize yalnız faydalı oldukları için mütalâa edilmez onların tatlı ötüşleri, zarif ve canlı renkleri, hoşum-
za giden halleri ile yakından meşgul olmamızı icabettirir.

(Bu kadar faydalı ve sevimli kuşlara, güvercinlere taş atmayınız.) yavrularım.

Ömer Akbulut

Bugün çıkmakta olan Halkevi dergilerinin listesi

Derginin Adı	Çıkaran Halkevi	Kaç günde bir çıktığı
Taşpınar	Gaziantep	2 ayda bir
Çorumlu	Çorum	ayda bir
Doğuş	Kars	ayda bir
Erciyeş	Kayseri	onbeş günde bir
Fikirler	İzmir	iki ayda bir
Gediz	Manisa	onbeş günde bir
Görüşler	Adana	ayda bir
Halkevi	Eskişehir	ayda bir
İnanç	Denizli	ayda bir
İnan	Trabzon	ayda bir
Karadağ	Diyarbakır	ayda bir
Karacelmas	Zonguldak	onbeş günde bir
Kaynak	Balıkesir	ayda bir
Konya	Konya	onbeş günde bir
Ondokuzmayıs	Samsun	onbeş günde bir
Taşpınar	Afyon	ayda bir
Türk Akdeniz	Antalya	ayda bir
Ön	İsparta	ayda bir
Uludağ	Bursa	ayda bir
Yeni Türk	Eminönü	ayda bir
Halk bilgisi	Eminönü	ayda bir
haberleri		

Basıldığı yer :
İstikbal Basımevi—Trabzon

TÜRK TARİH KURUMU

Korum Adı: TÜRK TARİH KURUMU
Sicil No: 255.7.2/24/801794
DERGİLER İNAN : TRABZON HALKEVİ KÜLTÜR DERGİSİ 40-48
(1948-1949) Markası: MARKASIZ Bulunduğu Yer: - Konusu:
TÜRKÇE

